

Szerkesztőség
és kiadóhivatal**Kassa**
Kossuth Lajos-útca 14.

Telefon szám 336.

Megjelenik á. u. 5 órákor.

NAPLÓ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:

Helyben:
Egy évre . . . 14— korona
Fél évre . . . 7—
Negyedévre . . . 3-50 "Vidéken:
Egy évre 20 korona
Fél évre 10
Negyedévre 5 "

Egyes szám ára 4 fillér.

FŐSZERKESZTŐ:
SZALAY LÁSZLÓ.FELELŐS SZERKESZTŐ:
FERDINÁNDY GYULA.SZERKESZTŐ ÉS LAPTULAJDONOS:
MURÁNYI JÓZSEF.

Alkotmányvédők diadala.

A Napló számára írta: ifj. Ábrányi Kornél.
Kassa, márc. 20

Az alkotmányvédelem harcterén, melyen a hazafias törvényhatóságok álltak az első tűzvonalban, az egész ország szemé, kezdettől fogva Abauj-Torna vármegyére volt függesztve. Abauj-Torna vármegye adott először példát arra a magasztos egyértelműségre, mely a tiltakozást az önkényuralom inaugurálásával szemben, a megyebizottság összes tagjainak távolmaradásával fejezte ki. Abauj-Torna megye tisztviselői kara volt az első, mely odadobta az erőszak képviselőinek a keztyűt, és kitette magát az önkény üldözéseinek s bosszujának. Abauj-Torna vármegye volt tehát az alkotmányvédelem Termopiléje; tisztviselői voltak a harenak Leonidásai. Sajnos, hogy akadt e szent ügynek egyetlen Ephialtése itt is. De ez az egy nem volt elég. A többit messze földről kellett ideszállítani.

A fél év óta folyó szünetlen küzdelemben ma ismét ütközet volt, mely az alkotmányvédelem hőseinek fényes diadalával végződött.

A vármegye közönsége által soha el nem ismert főispán, mint a fegyveres erővel teljhatalmulag rendelkező megyefőnök, a mai napra rendkívüli közgyűlést hirdetett, s ennek tárgysorozatában oly ügyeket tűzött napirendre, melyek már nemcsak a megyei önkormányzatot, hanem a törvényhozás megalkotásának legfontosabb életszervét, a központi választmány teljes függetlenségét érintik. A megyebizottsági tagokra nézve tehát előállott annak kötelessége, hogy a rendkívüli közgyűlésre teljes számmal felvonuljanak; mert ellenkező esetben, a közgyűlési jogok uzurpálásával, a megyefőnök az egész közönség nevében, a maga külön teremtéseivel, olyan határozatokat mondhat ki, aminőket akar.

Mindezt fényesen fejti ki az az indokolás, melyet az elértekezlet megbízásából Szalay László olvasott

fel, s melyre nézve az elnöklő megyefőnök azt jelentette ki, hogy a benne foglalt sértések miatt aláírói ellen *bünvádi keresetet* indít.

Ekkor történt az a nagyszerű jelenet, mely méltón sorakozik az eddigiekhez.

Olyan bizottsági tagok, akik nem tartoznak a koalícióhoz, olyanok, akik nem vettek részt az indokolás szövegében, gróf Vay Tihamér, Darvas Béla, Meczner József, gróf Zichy Károly, Kazinczy Gyula, Sziklay Ede, Widder Mór, egymás után állottak fel, kijelentvén, hogy az indokolást *ők is aláírják*

Mit használt tehát az erőszak és az üldözési rendszer? Az a hazafiság és az az erkölcsi erő, mely az alkotmányvédőket összeköti, nemcsak hogy nem lazult, hanem újra hódított. Nem gyengült e vármegyének erélye és kitartása, hanem csak izmosodott. Nem fél itt senki az üldözéstől, hanem ha a hatóság parancsolja, maga keresi. Nem tér itt ki senki a további küzdelem elől, hanem nyílt mellel áll eléje. Nem sikerült itt ellentéteket kövacsolni az alkotmányvédők között, mert még az eddigiek is elsimultak. Abauj-Torna vármegye bizottsági tagjai közül mindazok, akik hivek maradtak a szabadelvű párthoz, — megmutatták ma, hogy miként kellene eljárniok az egész országban azoknak, akik még ma is megmaradtak a szabadelvű párt zászlaja alatt.

És nem csupán abban állt a mai nap fényes diadala, hogy a rendkívüli tárgysorozatának minden pontja, *egyhangulag* vétetett le a napirendről, hanem még sokkal inkább abban, hogy a megyebizottsági tagok férfias, méltóságos magatartása megszegyenített minden előkészületet, mely a megyeház folyosóit szuronyos csendőrökkel rakta meg.

Hogy a megyefőnök nem azért hivta össze a mai közgyűlést, hogy az így folyjon le amint történt, — ezt könnyű elgondolni. De azzal az erkölcsi erővel szemben, mely előtte állott, kénytelen volt passzív szemlélője lenni a többség akaratának.

Az önkényuralom rendszerének

kudarca tehát a mai napon meg van pecsételve Abauj-Torna vármegyében. Párosulva azzal a molieri komikummal, hogy a megyefőnök határozattá emelte azt az indítványt, mely ellen — bünvádi keresetet indít.

Továbbá azzal, hogy az esetben, ha a bünvádi kereset tényleg megindul, — maga a megyefőnök nyújt alkalmat annak *bebizonyítására*, hogy milyen kvalitású „*egyének*“ azok, akiket önkényesen és törvénytelenül, Abauj-Torna megye hazafias és nemcsak közszeretben hanem köztisztviselőségben is élő régi tisztviselőinek helyére oda ültetett.

Ezt a büntető keresetet a legnagyobb érdeklődéssel várja nemcsak Abauj-Torna vármegye, hanem az egész ország.

Abauj-Torna vármegye közgyűlése.

Ünnepélyes óvás az
önkényuralom ellen.

Kassa, márc. 20.

Közgyűlési képek.

Föl kell jegyeznünk, hogy a megyefőnök ma ropogó hangsúlylyal konstataulta, hogy „az alkotmány nincs felfüggesztve“. Konstataulta pedig oly helyen, melynek minden rejtett zuga, mellékhelyisége, folyosója, bejárata fegyveres csendőrökkel s illéktele-nűt oda vezényelt rendőrökkel volt megszállva. Konstataulta ezt azzal a hidegvérű cinizmussal, mely e pillanatban suggerálta.

Hiszen csak egy pillantást kellett vetnie azokra a sárgás-zöld színeket játszó, fakó, ijedt arcokra. Már akiket maga köré rendelt; csak egy pillantást arra az elszomorító képre, mely a „kinevezett“ önkormányzati tisztviselők koszorujából kiritt, — s már el kellett, hogy csuklott legyen a hangja — mikor ezt a merész állítást megkoczkáztatta.

Pillantsunk a másik képre. Komoly, tisztelt férfiak ünnepélyesen csöndes csoportjára. Mint a sűrű erdő, úgy feketéllett az ellenálló bizottsági tagok tábora. Jobbára mindannyian állnak, még az öregebbje is. A barna embertömegből, tisztos ősz fejek

Legújabb

Brassói férfi divatkelméket, Zsolnai női divatkelméket, Kézsmárki asztalneműt és vásznat, Rózsahegy-i pamutvásznat, Torontáli szőnyeget, függönyöket és butorkelméket, Besztercebányai, Pinkafői és Brassói pokrócokat, Ó-Budai és Székesfehérvári mosó Crettonokat állandóan nagy választékban raktáron tartunk és a **legjutányosabb áron** ajánljuk ezen kitünő jöminőségű magyar gyártmányokat a n. é. közönségnek.

Kiváló tisztelettel **Széman Testvérek Kassa, főutca 62.**

fehér hajkoronája világít ki. Ez a mai nap az önkényuralom tobzódásával való szembenézései nemcsak a fiatalokat mozgatóta ki, a nyugalmas kuriákról, eljöttek a bölcs öregek is, hogy lelkiük fiatalos hevületével részt kérjenek a lelkes és méltóságteljes tiltakozásban, a vármegye becsületének megvédésében.

Nines itt vigalom. A nyugodt férfiakarat az, ami megragadó külsőt nyújt a képnek. Várnak és halkán beszélgetnek egymással. Egnéhány temperamentumosabb kedélyű bizottsági tag nem bírja türtőztetni szilaj véréit. Ezeket csendesítik, csillapítják. Nyugalom ömlik végig a közgyűlés megnyitását váró magyar honfiakon. Nyugalom, mely az erőszakot zavarba ejti, gondjait leszereli, terveit széjjeldulja, számításait megborítja, nyugalom, mely a tengerre emlékeztet. A tenger akkor felelmetes, mikor csöndes, nyugodt . . .

Barrikád kéne nekik, akik sajtójukkal osztályelleni harcot küzdenek, akiknek minden ténye lázít. Barrikád kéne nekik, hogy vérfürdőt rendezzenek, hogy megkezdjék az ország fegyveres megszállását. Milyen tragikum, a barrikádokat ők építik, amibe be akarják ugratni az országot, ők kénytelenek vele élni. Ime Pongrácz is asztalbarrikádokat épített, körülsáncolta magát. A közgyűlési tereméből kidobatta az előadói emelvényt, a szedett-vetett alakokat maga köré ültette. Ha már fizeti őket, óvják saját testükkel.

Es emiatt incidens is történik. Darvas Béla — ősi abauji nemzetség sarja — régi helyére, az elnöki székekkel szomszédos ablak bezárolás elé áll. Páris, mint a házörző szelndek ugrik fel:

— Ide nem lehet állni!

Darvas Béla az egész közgyűlési termet betöltő harsány hangon kiált reá:

— En s családom ezen a helyen már századok óta állunk a közgyűléseken és deferalok azoknak, akik most elfoglalt helyeiket csak bitorolják. Innen nem mozdulok.

Es nem is mozdult. Páris nézi, s gyorsan leül a régi alispánok helyére. Az öreg karos szék nyikorog. Talán lelke van és siratja szomorú sorsát, hogy ily terhet kell eltűrnie.

"Teremtmények!" . . . Tetszik tudni, Pongrácz még ettől az utolsó tisztet jelzőtől is megfosztotta ma kinevezett tisztviselőit. Miután, mint a csuka elhallgatott, mikor a közgyűlés arcukba vágta, hogy erkölcselenek, veszélyeztetik a közbiztonságot, annyi szegénybéllyeg után csak erre szisszent fel a nagyur. — Felszisszent, hogy az utolsó meghatározást is lerombolja. — Mától kezdve tudnunk kell, hogy az új tisztviselők nem teremtmények, mint a hogy nem egyén a megyefőnök. Szegény, szegény elhagyott, számkivetett páriák: lám, gazdátok oly önző, hogy ezt is megtagadja tőletek.

De ők nem teremtmények, ha Pongrácz nem „egyén,” akkor kicsodák?

Különbön igaza van a nagy urnak. A Teremtény fogalma embert főd, az ember érzékekkel, ösztönökkel, lélekkel megáldott lény. Ezeknek pedig ha lelkiük, ép érzékük, emberi ösztönük volna, ott hagynák az idegen fészket. Méltóságos egyén ur, Önnek igaza van, csak kimondani nem merete: aki nem egyén, nem teremtény — az mi lehet? Köszönjük, hogy ezt most már határozottan sejtjük . . .

Mindég felháborító jelenet, mikor az önkényuralom kreaturái a bírósággal fenyegetődnek. Mintha a törvény, melyben beleegyeznek — az övék volna. De ma az a fölötti felháborodást elyomja a — komikum. Midőn Pongrácz komikus göggel kijelentette, hogy a vármegye közönségének lesújtó határozatára a bíróságnál keresi a becsületét, — mindenki mosolygot. Csak keresse . . . Dehogy, az üldöztetés egygyé forrasztja a hazafiai sziveket, annak ma gyönyörű példáját láttuk. Mikor a megyefőnök kijelentette, hogy az indítvány aláírói ellen bün-

vádi feljelentést tesz, a Tisza párti Sziklay Ede volt képviselő, aki még egy órával azelőtt nem volt hajlandó az indítványt aláírni — az erőszak kérkedő hengegésére lelkesülten kiáltott fel:

— Akkor én is aláírom az indítványt.

Mert az erőszak az bennünket együtt talál ilyen a magyar szív, ez az érzés építi föl az aranyhidat, melyen szabadság fényes diadalmában mihamar megjő.

A bizottsági tagok előértekezlete.

Már a reggeli órákban kettes, négyes csoportokban vonultak föl a bizottsági tagok a Schalkház kistermébe, ahol a vármegye közönsége tartotta meg a mai közgyűlésen követendő magatartását tárgyzó előértekezletét.

A mintegy közel száz bizottsági tag részvételével lefolyt értekezletet fél kilencz-kor gróf Hadik János, a nemzeti és vármegyei ellenállásnak ezen kimagasló alakja nyitotta meg.

Az értekezlet megnyitása után felhangzott éljenzés lecsillapultával Hadik János gr. felkérésére Hammersberg László volt orsz. gyűlési képviselő emelkedett hangon olvasta fel az értekezlet elnöke által előterjesztett nagyjelentőségű és fontos alkotmányjogi kijelentéseket tartalmazó azon indítványt, a mely a vármegye közönségének tiltakozását fejezi ki gróf Pongrácz Ferenc, mint kinevezett főispán elnöksége ellen. (Ezen indítványt alább egész terjedelmében tesszük közzé.)

Az előértekezlet az indítványt lelkesedéssel vette magáévá és annak közgyűlésen leendő előterjesztésére Szalay László volt orsz. gyűlési képviselő biz. tagot kérte fel.

E helyütt jegyezzük meg, hogy az értekezleten jelenlévő hat szabadelvű bizottsági tag az indítvány felolvasása után a teremből eltávoztak. A szabadelvűpártiak azon okból hagyták el a termet, mert bár ugyan az indítványt a közgyűlésen hajlandók voltak megszavazni, mindazonáltal az indítványban alkalmazott, általuk erőseknek vélt kifejezéseket nem osztván, az indítványt aláírni nem akarták.

A szabadelvű pártiak eltávozása után az előértekezlet tagjai a felolvasott indítványt egymásután írták alá.

Hadik János gróf elnök javaslatára elhatározottak, hogy a mai közgyűlés tárgyszorozatában szereplő minden egyes tárgy a napirendről levéttetik s miután ugyancsak az elnök propositiójára egyértelmű megállapodás történt arra nézve is, hogy a törvényhatósági bizottság nyugodt önmérséklettel kíséri gr. Pongrácz szereplését s csendes megvetésével sújtja őt és tisztviselőit, s csak azon esetben szólal fel erélyesen ellenük, ha a Szalay László által előadandó indítvány előterjesztése erőszakkal gátoltatnék, elnök az értekezletet berekesztette.

Háromnegyed tizkor az értekezlet tagjai együttesen vonultak fel a vármegye házára a Schalkházból. Hosszu fekete vonal jelezte a bizottsági tagok felvonulását.

A csoportból hatalmas alakjuknál fogva messze tűntek ki Hadik János gróf, Semsey László, Hammersberg László és Szalay László az alkotmány védelmében folytatott jogos vármegyei küzdelemnek vezető egyéniségei.

A közgyűlés lefolyása.

Abauj-Torna vármegye bizottsági tagjait ma délelőtt 10 órakor rendkívüli közgyűlésre hívta össze a megyefőnök. A bizottsági tagok a Szalay László által beadott indítványban kifejtett indokolás alapján tömegesen jöttek el a közgyűlésre. Tudósításunk erről a következő:

Az utca képe.

A kora reggeli órákban egy csapat rendőr szállta meg a főutcának Mihály-kápolna előtti részét és sűrű gyűrűkkel övezte a vármegyei székház tájékát. Fél 10 órakor 50 csendőr vonult be, akiket részint a kapubejáratban, részint a folyosókon, részint a főispáni szobában helyeztek el, illetve el-

rejtett a megyefőnök. — A közgyűlési terem bejáratánál kivont kardos hajduk állottak, ugyszintén a karzati ajtóknál is. Terembelépés előtt minden bizottsági tagnak igazolnia kellett magát.

Gróf Pongrácz Ferenc belépvén a terembe, a karzaton levő szocialisták és a kinevezett tisztviselők a próbaközgyűlésen megállapított tervhez képest éljenzettek, amely megkísérlett ovációt azonban azonnal elnyomta a bizottsági tagok részéről így provokált ellentüntetést. Az ülést megnyitván, Páris Gábor ezután olvasta fel a tárgyszorozatban felsorolt első tárgyra vonatkozó javaslatot, mely szerint a bizottság tagjainak 1906. névjegyzéke tudomásul vétetni ajánlatik.

Szalay László terjesztette elő rövid beszéd kíséretében a vármegye független gondolkozású bizottsági tagjainak alábbi indítványát, a melyet aláírtak: Antóni Alfonz, Bárczay Ferenc, Bárczay Gábor, Bartalos János, Bassó József, Bassó Imre, Beer Henrik, Belis János, Bidló Ignác, Biloveczky József, Csizsár Kálmán, Csoma József, Csoma István, Demetzky Ferenc, dr. Dick Ármin, Dobozy Pál, Dusek János, Farkas Gyula, Fekete Ödön, Ferdinandy Gyula, Fischer Antal, gróf Forgách István, Géczy Gyula, Gedeon Dezső, Gedeon Jenő, Gedeon Aladár, Gerster Rezső, Grünstein Sámuel, Gürtler Károly, gróf Hadik János, Hammersberg László, Hedry Bertalan, Hidegh László, Id-rányi Barna, Jakabfalvy Gyula, Jászay István, Káger József, Kiszely Albert, Klein Sámuel, Kelcz Andor, Koós Béla, Koós József, Koós Pál, Kosztialik István, Kovács Géza, Kovács László, Kulkai Gyula, Matusz Lajos, Naményi Lajos, gróf Pálffy László, Pilissy Nándor, Pongrácz Jenő, Putnok Sándor, dr. Puky Endre, Rakovszky Endre, Reinfusz Bódog, Ridler Zsigmond, báró Sardagna János, báró Schell Gyula, dr. Semsey László, Szalay László, ifj. Szalay Antal, Szalánczy József, Szekeress Ödön, Szentimrey Gellért, Szentimrey Gyula, Szentmiklóssy Bertalan, Szepessy Zsigmond, Téglás Ferenc, Téglássy József, Teleky László, Göbl György, Tobiasz Ferenc, Tomcskó Alajos, Tóth Kálmán, Ujj József, Vitez Viktor, ifj. Zábrazky József, gróf Zichy Meskó Jakab és még számosan, kiknek nevét feljegyezni képesek nem voltunk.

Alkotmányunk, melynek alapján az önkormányzatot gyakorolnunk kellene, leglényegesebb részeiben fel van függesztve. Az országgyűlés fegyveres erővel feloszlattatott, parlamenti kormányunk, felelős miniszterei nincsenek, szentesített törvényeink nap-nap mellett lábbal tiporlatnak. A jog és törvény uralmát a kormányzat és igazgatás minden ágazatában az önkény és jogtalan erőszak váltotta fel.

Az önkormányzati élet alkotmányos folyamata vármegyénkben is a legdurvább erőszakkal lett megszakítva. Az, aki a törvényhatóság alkotmányos jogaiban és legfőbb erkölcsi javaiban véghez vitt rombolás és pusztítás dicstelen művére vállalkozott, a — közbizalom eddigi letéteményeseinek, a vármegye kötelességtudó működésében mindig a tisztesség, a becsület, a hazafias érzés által vezérelt munkás tisztikarának erőszakos elmozdításával oly elemek kezébe játszotta át a közhatalmat, amelyeknek működése ellen nemcsak a közigazgatás veszélyeztetett érdekei, de a közérkölciség és a köztisztesség szempontjából is a leghatározottabban tiltakoznunk kell.

A vármegye közönsége tehát a legnagyobb felháborodással utasítja vissza azt a feltevést, hogy mindezekhez az eddigi törvénytelen-ség és erőszak elkövetője által összehívott rendkívüli közgyűlésen maga adja meg a törvényességnek színezetét. (Zajos közbekiáltások: Ugy van. Ugy van.)

De ha Abauj-Torna vármegye közönsége eddigi magatartásához híven ezuttal is távolmaradása által fejezné ki tiltakozását és megvetését az önkényuralom céljai és eszközei iránt: a jelen esetben, maga adna alkalmat arra, hogy a már semmitől vissza nem riadó önkényuralom, a saját idehozott, az ország minden vidékéről összetoborzott teremtményeire támaszkodva

A megyefőnök: Azért a kifejezésért, hogy „teremtményei“, Szalay bizottsági tag urat rendreutasítom. (Nagy derűtség.)

Többen: Hát nem is teremtmények? (Általános derűtség.)

Szalay László ügyet sem vet a rendreutasítására s nyugodtan tovább olvas:

dacára azok elenyésző kisebbségének, mégis a közgyűlési hatáskör usurpálása által az egész vármegye közönségének nevében haladhatna céljai felé. Hozzányulván még a központi választmány kiegészítéséhez is és megmételvényén még azt az önkormányzati szervet is, mely a nemzeti képviselőt megalkotásában a legfontosabb szereppel bír. (Zajos helyeslés.)

Az alkotmányos ellenállás kifejezése volt az, amely a közel multban Abauj-Torna vármegye közönségét a közgyűléstől való egyhangu távolmaradásra indította. S éppen úgy az alkotmányos ellenállás kötelessége az, mely ma a közgyűlésen való megjelenést parancsolja.

Nem azért, hogy azzal, vagy azokkal működjenek közre, akikkel mint az önkényuralom képviselőivel, az alkotmányos önkormányzat területén sohasem találkozhatik s tehát nem is érintkezhetik, hanem azért, hogy utjokat állja, midőn az önkormányzat romjain a törvényhozás megalkotásának életszervei után nyújtják ki szentségtörő kezeiket.

Indítványozzuk ennél fogva, hogy a meghívóban felsorolt tárgyak vételessenek le a napirendről.

Az indítványt a bizottsági tagok lelkes eljenzése hangos „elfogadjuk“ követték.

Gróf Pongrácz Ferenc erre a következő kijelentést tette: „Az indítványra két megjegyzésem van. Először visszautasítom az indítványnak azon pontját, mely szerint az alkotmány fel van függesztve és a kormány nem alkotmányos, továbbá mindazon kifejezésekért, a melyek egyesek és másokat illetnek, rendreutasítom és az indítványt betérjesztő Szalay László és az indítványt aláírt bizottsági tagok ellen a bűnügyi feljelentést tétetem meg.“

Pongrácz ezen kijelentésére orkányszerűen hangzott vissza a bizottsági tagoknak jogos kifakadásait tartalmazó közbeszólások, többen gunnyal és kacagással fogadták Pongrácz nyilatkozatát.

A szabadelvűiek csatlakozása.

A szabadelvűpárti bizottsági tagok, kik az előértekezleten a fenti indítványt nem irták alá, Pongrácz azon fenyegetésére, hogy

bűnvádi feljelentést téteti meg, szenvedélyes hangon nyilvánították megbotránkozásukat.

Sziklay Ede volt szabadelvűpárti orsz. képviselő, önmagából kikelve sietett az elnöki emelvény felé, az asztalra tett indítványt felkapta és a következő kijelentése mellett irta azt alá:

„Ha bűnvádi feljelentéssel mernek fenyegetőzni, akkor kötelességünk az indítványt nekünk is aláírni.“

Sziklay után gróf Vay Tihamér, Meczner József, gróf Zichy Károly, Darvas Béla, Kazinczy Gyula és Widder Mór szabadelvű bizottsági tagok siettek az elnöki emelvényhez s bár Páris Gábor ur göröcsösen a markába tartotta az indítványt mégis kénytelen volt azt aláírás végett átadni.

A szabadelvű pártiak ezen lelkes csatlakozását a bizottsági tagok tetszésnyilatkozatai s éljen kiáltásai kísérték.

Gróf Pongrácz Ferenc ezután az indítványt határozatként enuniciálta.

A napirendre tűzött többi tárgy változva Szalay László és Hammersberg László bizottsági tagok felszólalása után ugyanazon indokolással, mint az első, vétett le a napirendről.

A vármegye áldozatkészsége.

A tárgysorozat tizenharmadik pontja volt Ragályi Géza és társai megyei illetőségű tanfolyamhallgatók segélyezésére vonatkozó kérvény elintézése.

Hammersberg László ezen tárgyra a következő indítványt terjesztette elő:

„Azon határozott meggyőződésben, hogy a vármegye közönsége a megyei illetőségű szegény jegyzői tanfolyamhallgatókat társadalmi uton fogja segélyezni, a Szalay László bizottsági tagtársam által előadott indítványban foglalt indokolással, kérem a közgyűlést, méltóztassék ezen tárgyat is a napirendről levenni.“

Hogy Hammersberg László ezen felszólalása mily viszhangra talált a közönség tagjainak sorában, hogy a törvényhatósági bizottság ismert áldozatkészsége ujabban mily szép formában nyilvánult meg, bizonyítja az, hogy Ferdinándy Gyula bizottsági tag nyomban fölkererte a körülötte lévő bizottsági tag urakat, igazán mondhatni, egy pillanat alatt gyűlt össze a kért háromszáz korona segélyösszeg.

Gróf Hadik János 100 kor., gróf Forgách István 100, Koós József 20, Pongrácz Jenő 20, báró Sardagna János 20, Hammersberg László 10, Dobozy Pál 10, Kiszely Bertalan 10, Fekete Albert 10, Reinfusz Bódog 10, Antóni Alfonz 3 koronát a gyűjtést eszközöző Ferdinándy Gyulának nyomban átadott, aki a begyűlt háromszáz-tizenhárom koronát céljára leendő fordítása végett haladéktalanul átadta Szalay László bizottsági tagnak.

A napirendre tűzött tizenhét tárgy ugyanazon indokolással vétetvén le a napirendről, mely után a bizottsági tagok Hadik János, Szalay László és Hammersberg László éltetése közben lelkes hangulatban oszlott szét, míg Pongrácz gróf és „törpe hada“ a kinevezett új tisztviselők társaságában tünt el az alispáni szobához vezető ajtóban.

Egyházi beszéd.

Irtá s a kassai ev. ref. templomban 1906. március 18-án elmondotta

Révész Kálmán

lelkész, abauji esperes.

Zsoltárok könyve 9:9—11.

Keresztyén Atyámfi!

„Az ég egy kincset ad minden hazának S a nemzet híven őrzi birtokát; Császárról szól a francia fiának, Büszkén mutatja Róma ó falát, Hellásznak kincse egy elomló rom, Tied, hazám, egy szentelt fájdalom.“

Valóban, immár közel 400 esztendő óta elválhatatlan kincsünk e szentelt fájdalom,

melynek mélyén, mint kagylóban a drágagyöngy, ott van másik, még nagyobb kincsünk: a hazaszeretet.

A romlatlan keblű gyermek igazán szereti az ő édesanyját, de ez a szeretet még növekedik, mélyebbé, bensőbbé válik, ha ez a jó édesanya gyengélkedik, beteg.

Már pedig most beteg a mi szeretett édesanyánk, ezeréves hazánk. „Rosz idöket élünk, rosz csillagok járnak.“ A végtelen idö számlapján mintha visszafele haladnának a mutatók; úgy tetszik, mintha 50 évvel estünk volna vissza. A szabadság és nemzeti megújulás nagy ünnepét, március 15-ét, most majdnem olyan viszonyok és érzelmek közt ünnepeltük, mint apáink és öregeink ünnepeltek félszázaddal ezelött; mármár eljő az idö, hogy ismét szükség lesz a reménykeltő vigasztalásra, mint akkor volt: „Megvirrad még valaha, nem lesz mindig éjszaka!“

Beteg édesanyánkat azonban ne azzal próbáljuk gyógyítani, hogy vitatkozva, versengve, egymásra utalva keressük: kik vagy mik okozták baját; — még azt se nagyon tárgyalgassuk, hogy mi a baja; — hanem igenis, keressük szorgalmasan, jobban mint az elrejtett kincset, keressük a gyógyszert, melytől egészségét, épségét mihamarabb, teljesen visszanyerje. Keressük az eszközöket, módokat és feltételeket, melyekkel a jelen szomorú állapotból megszabadulhassunk.

Meghallgattatok a szent igéket, melyeket felolvastam előttetek. „Az Ur megítéli a világot igazságban, és a népeknek törvényt mond tökéletességben. És léssen az Ur a megnyomorodottaknak felmagasztalója és idejekorán való segitsége a nyomoruságos idökbén. Annakokáért te benned biznak, akik ösmerik a te nevedet, és el nem hagyod azokat, akik tégedet keresnek, Uram!“ (Zsolt. 9:9—11.) E szent igékben nyilván megvannak irva szabadulásunk feltételei, jelen helyzetünk kötelességei:

1. bizzunk Istenben, és
2. ragaszkodjunk az ő törvényeihez.

I.

A véges ember a végtelenbe, a halandó a halhatatlanba, az erötelen az erös Istenbe veti bizodalmanak horganyát. A legerösebbnek ereje, a leghatalmasabbnak hatalma, a leggazdagabbnak gazdagsága olyan, mint semmi, az erös, hatalmas és kegyelemmel gazdag Isten előtt. Már a zsoltárokból hangzik a biztató szózat: „Hívj engemet segitségül a te nyomoruságodnak idején, megszabadíttak tégedet.“ (Zsolt. 50:15.) A választott nép történetében, a legnagyobb nyomoruságok közepette is, megdicsöitette magát az Istenbe vetett rendületlen bizodalom. Dávid király derék hadvezére, Jóáb, midön erösen szorongatta hadát az ellenség, eképpen biztató a csüggedöket: „Bátorítsuk meg magunkat és emberkedjük a mi nemzetségünkért és a mi Istenünk városaiért, és az Ur cselekedjék, a mint neki tetszik. (II. Sám. 10:12.) Az Ur pedig gyözelemmel jutalmazá a bizodalmat és az emberkedést.

Hát a keresztyénség történetében hány-szor látjuk, hogy az Istenbe vetett bizodalom volt az üldözöttek egyedüli menedéke, vigasztalása és segitsége. Mikor a 12 apostol felvette a küzdelmet az egész zsidó- és pogányvilággal szemben: csakis hitök és bizodalomuk volt az, mi gyözelemre segitette öket; gyözelemre még akkor is, ha földi életöknek a máglya vagy a hóhérbárd vetett

véget. A legelső vértanu, István, közvetlenül halála előtt, a vérszomjas tömeg közepette „látta megnyilatkozott egeket és látta, hogy az embernek fia áll az Istennek jobbjára felül.” (Cselek. 7:56.) Ezzel a mélységes bizodalommal vigasztalta a nagy apostol, Pál, a korinthusiakat: „Nyomorgattatunk, de nem szorítottatunk meg; kételkedünk, de nem esünk kétségbe; háborúságot szenvedünk, de el nem hagyatunk; megaláztatunk, de el nem veszünk.” (II. Kor. 4:8-9.)

Hát hazánk ezeréves történetében nem ott látjuk-e mindig a nyomorúságok közepette az Istenbe vetett bizodalom, mely nappal mint fényes felhő, éjjel, mint tűzszlop, annyiszor kivezért már bennünket a kétségbeesés pusztaságából? Mohi, Mohács. Majtény és Világos után mi más mentette meg nemzetünket a végső kétségbeeséstől, mi más keltett új életet a romok felett, ha nem az Isten igaz ítéletébe és hatalmába vetett rendületlen bizodalom, melynek természetes követője a segítség és szabadulás.

Hát magyar református egyházunk hányszor állott már a teljes kiirtás előtt, a végmegsemmisülés szélén?! De a legszönyebb üldözések közepette is, a sötét börtönökben, a háborgó tengeren hányatott gályákon mindig felzendült s az egekig hatott a bízó ének:

Az Isten a mi reménységünk,
Midőn reánk tör ellenségünk;
Minden háborúságunkban
Mehalt erős hatalmában.
Azért a mi szívünk nem félne,
Ha az egész föld megrendülne,
És a hegyek a tengernek
Közepébe bedőlének!

II.

Az Istenbe vetett bizodalom azonban csak akkor élő és valódi a mi részünkről, ha hiven megtartjuk az ő törvényeit. Az Ur megítéli e világot igazságban és a népeknek törvényt mond tökéletességben. Vallásoknak és egyházaknak törvényei, a menyiben az igazságot tartalmazzák, az Urtól jöttek, bárha emberek szerkesztették is azokat. Az Ur pedig e törvények szerint ítéli meg e világot igazságban.

Valahányszor Izráel elpártolt az Ur törvényétől, aranyborjút csinált, idegen istenekeket imádozott, az Ur segítsége eltávozott a néptől, mely csak bűnbánat és megtérés után mert ismét segítségért kiáltani az erős Jehovához.

Az emberiségnek Krisztus által adta isten a legtökéletesebb törvényeket, melyek ha a magok tisztaságában és valódiságában érvényesülnek, úgy az egyházat, mint az államot boldoggá teszik s a virágzás magas fokára emelik. E törvények alkotmánya két támaszlopon nyugszik, melyek egyike az igazság, másika a szabadság. „Megismeritek az igazságot és az igazság szabadokká tesz titeket.” (Ján. 8:32.)

Olvastam valahol, hogy a mily nagyfontosságú ünnep szent karácsony napja az egész keresztyénségre, sőt az egész emberiségre nézve, éppen olyan nagy jelentőségű nap hazánk történetében március 15-e, az új, alkotmányos, szabad Magyarország születésének napja. A közfelfogás szerint, a szabadság, egyenlőség, testvériség szentháromsága e napon nyert nálunk megtestesülést. A szabadság, egyenlőség és testvériség eszméje azonban nem 1848. március 15-én született meg, ezt a háromságot azelőtt

1848 esztendővel a Krisztus hozta a világra. Sokszor megcsufolták, sokszor meghamisították, sokszor eltemették ez eszmeháromságot, de meg nem semmisíthették soha, mert hosszabb-rövidebb idő múlva, régi fényességben, régi erejében feltámadott, hatott és működött.

Akár izzó fényvel ragyogjon, akár sötét felhőktől borítva legyen e hármasság csillag, minékünk rendületlenül kell ragaszkodnunk ez eszmékhez s ezek alapján létrejött alkotmányunkhoz és törvényeinkhez, teljes bizodalommal várva a mi Urunknak szabadtetését, a ki megítéli e világot igazságban és a népeknek törvényt mond tökéletességben. Ne feledkezzünk el erről soha s őrizkedjünk hazugsággal gyógyítani a mi népünk romlását, (Jerem. 6:14.) mert hiszen, fájdalom, nagyon sokan vannak, kik a gonoszt jónak, a jót gonosznak, a sötétséget világosságnak, a világosságot sötétségnek, a keserűt édesnek és az édest keserűnek mondják. (Ézs. 5:20.)

Keresztyén Atyámfiai! Sokat mondhatnék még és azt ti meg is hallgathatók, de a részemre kimért idő végéhez közelít. Zárom tehát beszédemet azzal a magasztos szóval, melyet a Jelenések könyvében (2:8-11.) „amaz Első és Utolsó, a ki meghalt vala és él,” vagyis a mi Megváltó Krisztusunk intéz a smyrnai gyülekezethez: „Tudom a te cselekedetidet, nyomorúságodat és szegénységedet, de gazdag vagy. — Semmit ne félj azokban, a melyeket szenvedendő vagy. Imé, következik, hogy a sátán egynehányat ti közülök a tömlőbe vessen, hogy megpróbáltassatok, és léssen 10 napig való nyomorúságtok. Légy hiv mindhalálig és neked adom az életnek koronáját. A kinek füle vagyon, hallja, mit mond a lélek a gyülekezetnek! Amen.

Az önkény krónikája.

— A „Napló” tudósítójától. —

Kassa, márc. 20.

A kiskinizsi választók Szalay Lászlóhoz.

A haladópartí sajtó minden nap avval hitegeti önmagát, hogy a nép elfordult a koalíciótól. Ezeket a valótlanosságokat szükségtelen megcáfolni, mert a haladóknak célzatát mindenki látja és ismeri. Annak jellemzésére azonban, hogy a legegyszerűbb falusi nép is milyen lelkes és eltökélt elszántsággal ragaszkodik az igaz ügyhöz és mennyire veti meg a bujtogató önkényuralmat, közöljük Kiskinizs község gazdáinak levelét Szalay Lászlóhoz, a szikszói kerület népszerű volt képviselőjéhez. A levél, amelyet Péchy István bírón és Harsányi Bertalan ev. ref. lelkészen kívül a község mind a 40 választója irt alá, így hangzik:

Nagyságos Képviselő Ur!

Hazafiúi aggodalommal olvastuk hozzáink — választóihoz — irt Nyílt levelét, mely az abban felsorolt hatalmi tobzódásokkal szemben kétszeresen megerősít azon meggyőződésünkben, hogy eddig is jó kezekre bíztuk elveink és jogaink védelmét.

Megerősítenek a kitartásban és egyetértésben!

Megerősítenek a tisztelt személye iránti ragaszkodásban és szeretetben! Nem bucsuzunk azért t. képviselő urtól, mert akarjuk és meg fogjuk mutatni a hatalomnak „Él nemzet a hazán” és egy szívvel, lélekkel kiáltjuk:

Eljen Szalay László képviselőnk!
Kiskinizs, 1906. március hó 8-án
hazafiúi tisztelettel tántoríthatatlan hivi
40 aláírás.

Ez a levél is igazolja, mily hűséges szeretettel ragaszkodik a szikszói kerület népe Szalay Lászlóhoz.

A szikszói kerület ellenáll.

A szikszói járás alkotmányvédő albizottsága az összes meghívottak részvételével e hó 17-én Csoma József elnökle mellett Encsen gyűlést tartott, amelynek állásfoglalása újból igazolja, hogy Abauj-Torna népe megvetéssel és undorodással viseltetik az erkölcstelen önkényuralom iránt.

Csoma József elnök az értekezlet megnyitása után ismertette a járási bizottság célját, kemény szavakkal ostromozta a hatalmi önkény minden téren megnyilatkozott törvénytelen jelenségeit és rámutatva a törvénytelen kormány abszolutisztikus törekvéseire, hazafiúi lelkesedéssel fejtegette annak szükségességét, hogy a nemzeti létünk és ezredéves alkotmányunk ellen intézett erőszakos támadás ellen minden magyar ember fogjon össze és társadalmi téren, mindenki saját hatáskörében hasson oda, hogy a kormány törvénytelen és erőszakos ténykedéseinek ellensúlyozásául a hatalmi önkény legszükségesebb eszközei, a pénz es ujonc be ne szolgáltatassék, senki adót ne fizessen, katonának ne álljon, mert az egyöntetű, solidáris eljárás kapcsán lehet reményünk alkotmányos küzdelmünk kívánatos eredményére.

Többek hozzászólása után az értekezlet egyhangú lelkesedéssel az elnök fejtegetéseit magáévá tette, az ezt tárgyazó indítványokat elfogadta, a jóléti bizottság tőkét az elmozdított tisztviselők kártalanítása céljából gyarapította és az alkotmány védelmére szükségesnek jelentkező társadalmi mozgalmat szervezte.

Kimagasló mozzanata volt az értekezletnek azon egyhangú lelkesedéssel elfogadott indítvány, amelylyel Szalay László volt képviselővel szemben úgy egyéni, mint politikai érdemeinek kiváló méltatása kapcsán a jelen voltak szeretetüknek, ragaszkodásuknak adtak kifejezést és vele szemben a jövőendő választásra nézve politikai hitvallást tettek.

Maró Gergely bolondgombái.

A kormány a budapesti Pallas nyomdában egy Politikai naptárt nyomtatott sok százezer példányban, amely az urak, a papok és a zsidók ellen lázítja a népet. A piszkos förmedvény szerzője Maró Gergely álnév mögé rejtőzködik. Ez a szennyes nyomtatvány, amelyet állítólag 10 fillérjével vesztegetnek, de valósággal százezerrel ingyen árasztják el vele az országot, már Abauj-Torna megyébe is megérkezett. Olvasóink nap-nap mellett az undorodás és felháborodás kifejezésével tömegesen küldik nekünk a piszkos nyomtatványt.

Ime, a kormány izgat és lázít ilyen szennyes nyomtatványokkal a magántulajdon, osztály, rend és felekezet ellen és még van merészsége a vezérő-bizottságot izgatás ürügye alatt feloszlatni.

Királyi ügyész sem akad, aki az állam sarkallatos intézményei ellen lázító, Maró Gergely-féle naptár elkobzását javasolná.

Pongrácz kinevez.

Pongrácz Kormos Béla tornai járás főnökét, „saját kérelmére” fölmentette állásától és tornai főszolgabírónak Bánfalvi (Greman) Gyulát nevezte ki. A kitűnő erő most gondot fordíthat a tornai utakra.

Most nem fognak neki ezért utalput a talpa alá kötni, mint Temes megyében. Egy másik akvizíciója a megyefőnöknek Wilhelm Frigyes dr. budapesti gyakorló ügyvéd, akit alügyésznek nevezett ki. Wihelm kassai származású fiatal ember, akinek vállalkozása itteni kiterjedt és tisztos rokonsága

körében kínos feltűnést keltett. Wilhelm néhány év előtt Kassán újságíróskodott, azután került föl Budapestre, ahol irodát nyitott. Kassán egy novellakötetet adott ki Ábránd és Való címmel. Meg fog győződni róla, hogy vállalkozásának sikere is inkább ábránd, mint való lesz.

Kristóffy semmisít.

Kristóffy József belügyi ügyvivő Pongrácz megyefőnök fellebbezése folytán megsemmisítette a március hó 8-iki központi választmányi ülés határozatait, amelyek Szalay László férrias óvását az összeíró küldöttségek megalakítását és Ferdinándy Gyulának választmányi jegyzővé való választását tartalmazták. Pongrácz tehát megsemmisítette a kormány választási előkészületeit keresztező kényelmetlen határozatokat.

Erdekes, hogy a belügyvivő ugyanazon indokolással semmisítette meg a határozatokat, amelyet az óvás tartalmazott: ugyanis, hogy Páris a meghívót nem küldte szét 8 nappal az ülés előtt, hanem csak 4 nappal megelőzőleg.

Pongrácz és Páris tehát patrónusoktól ort kaptak közigazgatási tudatlanságuk miatt.

Rikkancsok üldözése.

— Krausz ur szeme mindent lát. —

— A „Napló“ tudósítójától. —

Kassa, márc. 20.

Épületes tárgyalás folyt le ma délelőtt a kassai rendőrségen. Krausz Vilmos pénzügyigazgató, Ernszt Albert kivándorlási és sorsjegy vigéc, Matzner Samu biztosítási ügynök és Merényi József a Felsőmagyarország című naponkint megjelenő haladó-párti nyomtatvány felelős szerkesztője feljelentést adtak be a rendőrségre, hogy a Kassai Hírlap dacára a kolportázs tilalomnak lapját rikkancsokkal árulataja.

A díszes társaság spieliskedésére a rendőrség megindította az eljárást László Béla a K. H. kiadója ellen. László a rendőrségen kijelentette, hogy ő a lapját nem árulataja, neki az utcai elárúsításhoz semmi köze, mert lapjának terjesztését Immerblum József kassai újságárusnak adja át naponkint. — Immerblum Józsefet ezért 400 korona pénzbírsággal sújtotta. A tárgyaláson Krausz, Ernszt, Matzner és Merényi vallották, hogy látták a lapot árusítani.

Krausz ur karrierje kimagasló ponthoz jutott. Feljelentésére egy földhöz ragadt szegény rikkancs fizethet 100 korona pénzbírságot. Szegény emberek vigyázzatok a falat kenyérre, Krausz ur szeme mindent lát.

TÁVIRATOK.

— A Napló eredeti távirata. —

Fejérváry és a választások.

Budapest, márc. 20.

Ma délelőtt a miniszterelnöki palotában minisztertanács volt. A tanácskozás eredményéhez képest Fejérváry Géza báró még ma Bécsbe utazik. Holnap fog megjelenni a király előtt, ahol a kinevezéseken és a folyó ügyek elintézésén kívül előterjeszti a kormánynak azon határozatát, amely szerint a választásokat április 1-én nem írják ki.

A táborszernagyi tarsolyában bizonyára lesz egy újabb szofizma, amelylyel Fejérváry a választások kiírásának elhalasztását törvényesnek és alkotmányosnak fogja kimutatni.

Zajos minisztertanács.

Budapest, márc. 20.

A mai minisztertanácsban korántsem volt egyetértés. Szavahihető forrásból eredő hírek szerint különösen Lányi igazságügyvivőnek, a nagy törvénycsavarónak, támadtak alkotmányos skrupulusai a választások elhalasztását illetőleg. Állítólag be is jelentette, hogy hivatalát elhagyja.

Az nem derült ki, vajjon eloslatták-e aggodalmait, annyi azonban bizonyos, hogy Fejérváryék nélküle is végrehajtják tervüket.

Fejérváry Bécsben.

Budapest, március 20.

A „Budapesti Tudósító“ félhivatalosan jelenti, hogy Fejérváry Géza báró az első budapesti gyorsvonattal utazik ma Bécsbe. Holnap délelőtt fogja a király külön kihallgatáson fogadni.

Budapest új főkapitánya.

Budapest, márc. 20.

Fejérváry bécsi utjából kifolyólag teljesen bizonyos, hogy Budapest új főkapitányt kap az eddigi helyettes: dr. Boda Dezső személyében.

Már a mult minisztertanácsban elfogadták ezt a kinevezést és a kinevezési irat már 12 nap óta a kabinetirodában fekszik.

Rudnay Béla ezek szerint nem térhet többé vissza a főkapitányi hivatalba. Ez a tény is bizonyítja, hogy a kormány Rudnay királyi biztosságát hosszúéletűnek tartja.

Boda Dezső főkapitányi kinevezését valószínűleg Fejérváry hozza meg Bécsből.

Eötvös Bálint szabadlábán.

Budapest, márc. 20.

Ma dr. Eötvös Bálint újabb bűnügyében újabb fordulat állott be. Eötvös ugyanis súlyos gyanuokok alapján tartóztatták le a nélkül, hogy tisztázhatta volna magát. Ma kiderült teljes ártatlansága és az is kitűnt, hogy egy vakmerő szélhámós áldozata.

Eötvöst ügyvédjének, dr. Káldor Gyulának közbenjárására ma szabadon bocsátották.

HIREK.

— Nyékhegyi szabadságon. Nyékhegyi Lothár dr. kassai kir. főügyész-helyettes hosszabb szabadságra Abáziába utazott.

— Egyházmegyei hírek. Fischer-Colbrie Ágost dr. püspök Fodor Sándor prelatuskanonokot, egyházmegyei főtanfelügyelői állásától ismételt kérelmére fölmentette s helyébe Belky Károly apát-kanonokot nevezte ki. — Levendovszky Antal lapispataki ideiglenes adminisztrátor hasonló minőségben Raszlavicára küldetett; Lapispatak plebánosi teendőinek ellátásával pedig Sidelszky Pál budaméri lelkész bizatott meg.

— Istentisztelet a hazáért. A minap megirtuk, hogy Szalay Lászlóné és Rakovszky Endréné urhölgyek Kassa város közönsége nevében az izr. egyházat is felkérték a hazáért leendő istentisztelet tartására. Mint most értesülünk, ez az istentisztelet

f. hó 24-én szombaton d. e. 11 órakor lesz az izr. anyahitközség Rákóczi-köri templomban.

— A haladópartí sajtó. Napok óta tömegesen jelentik nekünk vidéki olvasóink, hogy a kassai haladópartí lapokat minden megrendelés nélkül ingyen küldözgetik nekik. Olvasóink egyben tanácsot is kérnek, mit tegyenek, hogy ezen nyomtatványoktól szabaduljanak, amelyeknek piszkolódása mindenkit felháborít. Csak egy tanácsot adhatunk: értesítsék az illetékes postahivatalt, hogyha az a nyomtatvány címükre érkezik, ne is kézbesítsék, hanem küldjék haladéktalanul vissza.

Fényes Samu új darabjai. Fényes Samu, a Kurucz Feja Dávid, Bacsányi, Messiás és a Csöppség szerzője új eredeti történeti darabot írt Csebi tatár címén a Nemzeti Színház számára, amelynek bemutató előadása e hónap 24-én, szombaton lesz. A vigjáték hőseit, Csebi Tatár Gedő kóbor lovagot Rózsahegy Kálmán fogja játszani. A vigjáték színhelye a visegrádi királyi vár és 1380-ban Nagy Lajos halála után történik. Fényesnek egy másik új darabját a Pereszlényi juss e hó 31-én mutatják be a Magyar Színházban. Az énekes vigjáték főszerepét a Magyar Színház új primadonnája, Kállai Jolán fogja králni. A Pereszlényi juss II. Rákóczi Ferenc korában játszódik le. Mindkét darab próbáit Fényes Samu személyesen vezeti.

— A kassai és abauji 48/49-es honvédeknek Abauj-Torna vármegye és Kassa szab. kir. város 48/49-es honvédegyletének elnöke, szegénysorsu aggharcosok segélyezésére: a kassai jelzalogbanknak 50 korona, a kassai takarékpénztárnak 50 kor., a kassai népbanknak 30 kor., a kassai tak. egyesület, mint szövetkezetnek 30 kor., Maurer Rezső urnak 10 kor., Schalkház-szálloda részvénytársaságnak 20 korona, Schalkház Lipót, Bendeguz tanulónak 2 kor és Wodianer Márton 48/49-es honvédbajtársnak 5 korona kegyes adományaiért hálás köszönetét nyilvánítja. Egyben Komjáthy János nemzeti színházi igazgató urnak is köszönetet mond hazafias áldozatáért, hogy az öreg honvédeknek, a március 15-én nemzeti ünnepi díszelőadására ingyenes jegyeket rendelkezésére bocsátott. Kassa, 1906. március 18. Antalóczy Antal, honvédegyleti elnök.

— Kedvezmény a jegyző hallgatóknak. A kassai közigazgatási tanfolyam hallgatói többnyire szegény sorsu fiúk, akiknek egzisztenciáját a városban csak nagy kedvezményekkel lehet biztosítani. A tanfolyam hallgatóinak régi óhaja, hogy féláru kedvezményes vasuti jegyeket kaphassanak, úgy mint az állami és közigazgatási tisztviselők. Ezt a kedvezményt sok utánjárás után végre e napokban megkapták.

— Műkedvelői előadás. Köztudomásra hozzuk, hogy az ápril hó 19. 20-iki jótékonycéltu nagy műkedvelői előadás jegyeire az előjegyzések Maurer Adolf könyvkereskedőnél eszközölhetők.

— Apponyi a kereskedő ifjakhoz. Apponyi Albert gróf a kassai kereskedő ifjuság üdvözlétére a következő táviratban köszönte meg:

Eötvös Váry Orbán urnak

Kassán.

A kereskedő ifjuság lelkes üdvözlését köszönve egyetértésre és kitartásra bizdítom hazánk reményét.

Apponyi.

— Elbocsátás a honvédségből. Viszlóczky Elek a kassai 9. honvédegyalozred hadnagya saját kérelmére a honvédség kötelékéből elbocsátatott.

— A végzetes lopás. Az e hó 18-ról 19-re virradó éjjel Lafarza Péter galíciai származásu foglalkozás nélküli napszámos belopódzott a Bauernebl és fia féle sörgyárba és ott szentet lopott, amelyet egy zsákba tett és a derekára csavart. Amikor az éj

leple alatt ki akart surranni, a gyártelepről egy használaton kívüli, régi de elzárt helyiségbe tévedt, ahol a vulkanikus víztartalmu rezervoárba esett és belefutott. Mire a mentők a helyszínére érkeztek, Lafarza már meghalt.

— **Kanonok mint községi bíró.** Lőcséről írják lapunknak: A szepesváraljai járásban most ejtik meg az összes községek az előjárósági választásokat. Ezen községekhez tartozik Szepeshely, a szepesi püspökség székhelye is, a hol a püspökön kívül csupán kanonokok a község lakói. Ezek is most tartották bíróválasztást, mely alkalommal a kanonok-község bizalma alapján ismét Zwada Ferenc kanonok, eddigi bíró választotta ezen díszes állásra.

— **Külföldi segély magyar egyházaknak.** Lőcséről írják lapunknak: A németországi Gusztáv Adolf egyesület a [magyarországi evangélikus egyházak] községeknek pénzbeli segélyeket juttat egyházi és közművelődési célokra. A múlt esztendőben összesen 42.000 korona segélyt kaptak a magyar evangélikus egyházak a Gusztáv Adolf egyesülettől.

— **Bányászhalál.** Lőcséről írják: Az osztrák bánya és kohó részvénytársaság zárkárfaltelepén Guhr János bányász a kőszárban ülve a tárnába bocsátkozott, midőn a kötél egyszerre elszakadt és a bányász a mélységbe zuhant, ahol szétroncsolt tagokkal halva maradt.

— **A megyefőnök és a népköltés.** Pongrácz Ferenc megyefőnöknek nem volna tanácsos éjjel az utcára kimenni. Nem azért, mintha valaki testi épségében bántaná, mert Pongrácz eddig is tapasztalhatta, hogy őt mindenki politikai erkölcsi halottnak tekinti, magyar ember pedig a halottat nem bántja. Egy éjjeli séta ugyanis végképpen kigyógyítaná Pongráczot közismert beteges hiúságából és határtalan tekintélyhajhászásából. Mostanában ugyanis Kassán a népköltésnek egy egészen új ága virított ki: a megyefőnök-költészet. Ez a gunyos, maró szatirájú népköltés napról-napra újabb virágokat hajt. Sok bezirker-nóta nem is reprodukálható a papíron. Azok közül, amelyeket tegnap este tényleg hallottunk az utcán énekelni: egy-két szelidebb változatot itt közlünk, hadd szolgáljanak a megyefőnök — kiábrándítására. Az egyik így szól:

Galiciát kisépérték
A szemetjét idevítették,
A szemetből gomba termett
Megyefőnökünk abból lett.

Az utolsó sort ebben a variációban is halottuk:

A gombából bezirker lett.
Ez a nóta a 60-as években termelt.
Az Emigráns című darabban elevenítették föl és így terjezték el a nép között.

Pongráczról szól egy drasztikusabb nóta, amely így kezdődik:

Pestről viszik a szemetet messzire
Pestről hozták Micike Ferit ide.

Szóval Pongrácznak nem volna tanácsos a legújabb kassai népköltést tanulmányozni.

— **Új turbina.** Az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli R.-t. igazgatósága elhatározta, hogy hasznavehetetlenné vált — kétkoszoros régi rendszerű — a Ganz-gyár által felszerelt turbináját újjal cserélteti ki. A munkálat elvégzésével a jó hírű Fleischer és Társa kassai gépgyárat bízták meg. A gépgyár a hozzáfűzött várakozásoknak a teljesebb mértékben megfelelt és az általa megépített 180 lóerejű Francis-rendszerű turbina a követelményeknek a legtökéletesebben eleget tesz. Az eddigi turbina ugyan 250 lóerejű volt, de a több éven át szerzett tapasztalat azt igazolta, hogy a malomárok legföljebb 160—180 lóerő kifejtésére alkalmas. Eppen azért az új turbinát csak 180 lóerőre építették meg. Az új turbinával eddig tett próbák azt igazolták, hogy ennek a működése mintegy 100 perccel jobb, mint

a régié. Míg ugyanis a régi turbina 150—160 lóerőnyi víz mellett csupán 20 primár-ampére-t tudott produkálni, addig az új turbinával ugyanilyen viszonyok között 40 primár-ampére termelhető. Az új turbina felszerelése idején az üzemet a villamos-társaság tisztán gőzerővel látta el, a mi naponta 7—8 öl tüzelőfát igényelt. A mióta az új turbina működésben van, a faszükséglet 1¹/₂—2 öltre szállott le. Kedvező vizállás mellett ugyanis éjjeltől este 6 óráig az üzemet a vizierővel ellátható. Tájékoztatólag megjegyezzük, hogy a szükséges áram nagysága este 6—9 óra között 70 75 ampére, esti 9—10 óra között 60 70 ampére, 10—12 között 50 60 ampére, 12—6 között 30—45 ampére, reggel 6-tól esti 6 óráig 20 25 ampére. A turbina ára 7560 kor. volt, de a vállalkozó a régi turbina egyes részeit felhasználhatta.

— **A szépség hatalom.** Szép akar lenni mindenki. Mindenki használja tehát Magyarország első orvosnője, gróf Hugonnay Vilma dr.-nő által legjobban ajánlott székelyhavasi bivalytejből készült „Alba” szappant (ára 1 kor.) „Alba” arckrémét (ára 1 kor. 50 fill.) és „Alba” hölgyport (ára 1 kor. 50 fillér), melyek semmiféle ártalmas vegyi terméket nem tartalmaznak és szeplő, májfolt, valamint mindenemű arctisztáltságok ellen legjobb hatású szerekeknek bizonyultak. Kaphatók mindenütt. Készíti Balázsovich Sándor gyógyszerész, Sepsiszentgyörgy 133. szám.

Kitünő kassai bor, Janik-féle termés. — **Kimérés a Japán-kávészóban.**

Színház, művészet.

Az apa. Strindberg nagyhatású modern drámája szerdán este kerül színre másodszer. A színmű egyike a legérdekesebb színpadi termékeknek. Merész témája, új és bátor hangja, izgalmas cselekménye s a megkapóan plasztikus emberi igazságok teszik becses alkotássá. A modern német drámairók szertelenségei teljesen hiányoznak ebből a minden ízében modern darabból. Az apa a házasság élet boldogtalanságából meríti tárgyát. Férj és feleség között elhidegül a viszony, mely idővel oda fajul, hogy szinte ellenségek lesznek. A gyerek az, ami a kettő közötti kapocs, ámde egy éles összetűzés alkalmával az asszony szemébe vágja urának, hogy biztos-e, hogy fia az ő gyermeke. Ez a cinikus s gyűlölet sugallta kijelentés megtöri a férfit, a lelki izgalmak anyira megviselik, hogy tulzott idegessége miatt a család örültnek tartja s lefogatja. Ebbe aztán belehal. A megragadóan érdekes témát finom poézissal s merészséggel mellett is művészi izléssel állítja be a szerző. Nemcsak a szívre, de különösen az értelemre hat. Aki szereti a nagy igazságokat, gyönyörűséget talál az apában. A darab címszerepét Kürthy József, egy kiválóan talentumos művész játssza, aki a szerepet Magyarországon kreálta. A vendég művész felépése is figyelmet érdemel. A többi szerepeket Kondráth, Follinuszné, dr. Rácz, Szeghő és Czobor játsszák.

Boszorkányvár. Millőcker régi jó operettje csőtörtőkön kerül színre. A operette előadásában résztvesz a teljes operette személyzet.

— **A legszebb kassai színész.** A Színház és Élet szépségversenye véget ért és a kassai színpad szépségei között is eldült a mérkőzés. A díjat Fáy Flóra nyerte el, 2143 szavazattal. Kapott még Diósi Anna 1913, Tábori Frida 1879, Kállai Lujza 1517, a többi kevesebb szavazatot. A lap a győztes Fáy sikerült képét közli.

**Üveggel fedett, világos
udvari helyiség**

irodának kiválóan alkalmas

augusztus 1-től kiadó.

Értekezhetni dr. Ékes Lajosnál
3—4 óra között, Kossuth Lajos-
utca 14. szám II. emelet.

Házmasternek

ajánlkozik uri házba két intelligens
iparos személy. Ajánlatok a kiadóba.

Intelligens középkorú nő, aki
kitünően főz s minden házi
munkához ért o o o o o o o

házvezetőnői

vagy GAZDAASSZONYI állást
keres. Elmegy papiházhoz is.
Lakik fő-utca 35. sz. ajtó 17.

Galambház

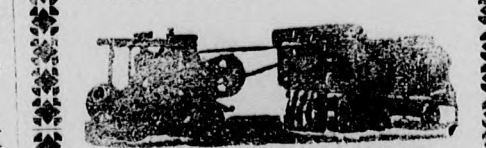
**célszerű berendezéssel (tyuk-
* ketrecnek is alkalmas) *
olcsón eladó.**

Erzsébet-tér 7. sz. a. a kapusnál.

**Teljes mérnöki felszerelés
olcsón eladó!**

Hol — megtudhatni a kiadóhivatalban.

GAZDÁKNAK FONTOS.

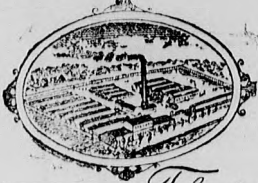

A legegyszerűbb és legmegbízhatóbb benzín-
motorok minden gazda által, vizsgázott gé-
pész és hatósági engedély nélkül üzembe
helyezhetők, kapcsolatban a legelismerőbb
óságú eséplőgépekkel, előnyös áron és
edvező fizetési feltételek mellett szállít a

Herkules-motorgyár
Budapest, V., Váci-ut 30. sz.
Allandó nagy motorkiállítás. — Motor-csép-
lőgépek mindenkor üzemből láthatók — Tel-
jes jótállás kitünő működésért — Árlap ingyen

MAGYAR GYAPJÚÁRU,
KATONAPOSZTÓ- ÉS TAKARÓ-GYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ZSOLNÁN.

ZSOLNA, 1903. május 23. és
Sürgöny-cím. Postlogó.

Tisztelt *Neumann M. úrnak*
Budapestben.

*Exennel készséggel igazoljuk,
hogy nálunk megrendelt
valódi kék Cheviot „Admiral”
Melton „Hungaria”
szürke Cheviot „Zsolna”
szürke Diagonal
szürke Double
Zsolnai gyártmányt képez s ezen áruk a legjobb
belföldi gyapjúból készülnek miert is azok jószágá-
ért kereséget vállalunk.*

Tünettel
MAGYAR GYAPJÚÁRU
KATONAPOSZTÓ ÉS TAKARÓGYÁR
RÉSZVÉNYTÁRSASÁG ZSOLNÁN.

M. Neumann

*Hivatkozva a tuloldali levélre, értesitem a t. vevő-
köszönséget, hogy a felsorolt cikkek úgy nálam, vala-
mint az összes magyarországi fiókületeimben és pedig:
Arad, Debrecsen, Kassa, Kolosvár, Pécs, Possony,
Nagyvárad és Temesvár, allandóan kaphatók.*

Tisztelettel

Neumann M.
Budapest, Museum-körút 1. sz.

Férfi-öltöny

Zsolnai divatesík-szövetből... 40 kor.
Zsolnai Lodenből «Hungaria Melton»... 40 «

Férfi-ulster

Zsolnai szürke double-szövetből (bélés nélkül)... 40 kor.
Zsolnai szürke double-szövetből (Prinz Wales façon) 52 «

Fiu-öltöny, hosszú nadrággal

Zsolnai Hungária Meltonból, tiszta magyar gyapju... 27 kor.
Zsolnai divatesík-szövetből... 30 «

Fiu-öltöny, «Complet» rövid nadrággal és mellénnyel

Zsolnai szürke Hungária Meltonból... 18 kor.
Zsolnai valódi kék Cheviot «Admiral»... 26 «
Zsolnai divatesík-szövetből... 22 «

Gyermek-ruhák, «Costüm» térd vagy lengyel-nadrággal

Zsolnai szürke Hungária Meltonból... 15 kor.
Zsolnai valódi kék Cheviot «Admiral»... 14-18 «
Zsolnai divatesík-szövetből... 15-20 «

KASSA
Fő-útca 27. sz.

NEUMANN M.
CSÁSZÁRI ÉS KIRÁLYI UDVARI SZÁLLITÓ

férfi-, fiu- és gyermek-
ruha-telepe

Kassai ötvös-művészet.

LANDAU A.

ékszerész üzletében, Kassa, fő-útca 63.
(Városháza-épület)

dús raktáron található a legmodernebb éksze-
rek, arany- és ezüst tárgyak, az ötvös művé-
szet remekei.

Saját készítményü ékszerek.

Vidéki megrendelésre mintát küld a cég.

LANDAU A. kirakata a briliánsok káprázatos
szép kiállítása.

Kassai ötvös-művészet.

Elsőrangú műfestő és vegyi gépmosó intézet.

Bradovka Gyula

VEGYÉSZETI RUHATISZTÍTÓ ÉS KÉLMEFESTŐDE

KASSA, Kossuth Lajos-utca 24. szám.

Vegyileg tisztítanak és festetnek

női-, uri- és gyermekruhák, csipkefüggönyök és kézi-
munkák stb.

Vidéki megbízásokat pontosan teljesítek.

Eredmény utólérhetetlen.

Gép- és gőzüzem.

Gyors szállítás

Holzer

KASSA, Fő-útca 21.

*Legujabb tavaszi felöltők, costumok, blouse-ok és pongyolák.***H O L Z E R**cs. és kir. udvari szállító
Kassa, Fő-útca 21.**szép utcai lakás**

3 szoba és hozzátartozóval, esetleg kerttel is, május hó 1-től kiadó.

Csermely-utca 20. sz. alatt.

Építési telkek eladása.

Legányi Samu örökösének tulajdonát képező, **Kassán, Vörösmarty-tér 4. és 5. szám alatt lévő HÁZ ÉS BELTELEK** Kassa szab. kir. város tanácsa által engedélyezett parcellázási tervnek megfelelően a Vörösmarty-térre és a Nagyludmány-utcára eső utcai vonallal kisebb-nagyobb részletekben szabad kézből eladó. Bővebb felvilágosítás **dr. Neményi Vilmos ügyvéd** pesti-ut 2. szám alatt lévő irodájában kapható.A Pesti Hazai Első
Takarékpénztár-Egyesület**SORSJEGYEIT**napi árfolyamon elszámoljuk és a
Sorsjegyekre előnyös feltételek mellett megfelelő**KÖLCSÖNT**

is nyújtunk.

Kassai Jelzálogbank.

A valódi természetes
!! eredeti Málnási !!**Málnási Mária forrás**

természetes alkalikus sós savanyúvize páratlan hatású a légző szervek, a gyomor és bélhuzam o hurutos bántalmainál, a tüdőtuberculozis minden o o o stádiumában. o o o

Gyomórégést azonnal megszüntet.

Egyedüli forrástár Kassán:

Vizy Domokosnál.